

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod.maks.kods: 40008020804
Nor.konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

11.05.2020.

Uz 30.04.2020.

Rīga

Nr. 202004/SAN2140/NOS290

Nr. VSS-361

Pārresoru koordinācijas centram

Par konceptuālo ziņojumu "Par valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldības politiku, valsts kapitālsabiedrību iedalījumu un valsts kapitālsabiedrību pārvaldības funkciju pakāpenisku centralizāciju" (VSS-361)

Latvijas Pašvaldību savienība ir iepazinusies ar Valsts sekretāru sanāksmē 30.04.2020. izsludināto Konceptuālo ziņojumu "Par valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldības politiku, valsts kapitālsabiedrību iedalījumu un valsts kapitālsabiedrību pārvaldības funkciju pakāpenisku centralizāciju" (VSS-361) un to nesaskaņo.

LPS izsaka sekojošos iebildumus.

1. Lūdzam svītrot no Konceptuālā ziņojuma nosaukuma vārdus "un pašvaldību" (attiecīgi labojot arī pašu rīkojumu), ņemot vērā to, ka konceptuālā ziņojuma izklāsts tiek attiecināts tikai uz valsts kapitālsabiedrību turpmākās pārvaldības politiku.
2. LPS nesaskaņo šo projektu, jo tajā piedāvātais risinājums neuzlabos valsts kapitālsabiedrību pārvaldību. Risinājums neveicinās Latvijas ekonomikas pārstrukturēšanu inovatīvas zināšanu ekonomikas virzienā. Ziņojumā norādītie trūkumi atbilstoši piedāvātajam risinājumam netiks novērsti, bet pastiprināsies nepiemērota vadības modeļa iespaidā. Valsts kapitālsabiedrību klasifikācija, kas likta piedāvātā pakāpeniskas centralizācijas modeļa pamatā nav izmantojama šim mērķim. No 9 valsts kapitālsabiedrībām, ko piedāvāts vadīt centralizētajai institūcijai, 8 kapitālsabiedrībām ir būtiski nefinānsu mērķi. Apstākļi, ka šīs kapitālsabiedrības ir spējīgas sevi finansēt un vēl samaksāt dividendes valstij nav izšķirošais izvēloties pārvaldītāju, jo tām ir izšķiroša loma valsts stratēģiskajās nozarēs. Attiecīgo nozaru (mežsaimniecība un kokapstrāde līdzsvarā ar vides aizsardzību, aviācija, dzelzceļš,

enerģētika, publisko investīciju kreditēšana, universālā pakalpojuma nodrošināšana pasta pakalpojumiem) politika ir cieši saistīta ar šo uzņēmumu politiku, valstij piederošie uzņēmumi nepastāv ar nolūku vairāk nopelnīt.

3. Centralizācijai paredzētās sabiedrības ir nepieciešamas, lai īstenotu valsts atbalstu zinātnes sasniegumu pārnesēi, komerciālas orientācijas pētījumu attīstībai un eksporta veicināšanai. Šīs jomas privātajā sektorā attīstās tikai sekundāri, un ir jānodrošina pētniecības attīstība valstij piederošās struktūrās. Lai pieaugtu zināšanu ekonomika valstī jāveicina cilvēkkapitāla attīstību šajā virzienā, kas nākotnē varētu nodrošināt darbaspēka piedāvājumu arī privātā sektora uzņēmumos. Centralizēta pārvaldība šādiem uzņēmumiem, kuros jāaudzina pārstrukturētai ekonomikai derīgs darbaspēks, nav piemērota. Jautājums par nepietiekamu aktivitāti valstij un pašvaldībai piederošu uzņēmumu un kapitāldaļu saglabāšanā jārisina esošās likumdošanas un esošo institūciju ietvaros.
4. Nav atbalstāma atteikšanās no MK noteikumiem un pašvaldības saistošajiem noteikumiem uzņēmumu nefinanšu stratēģisko mērķu noteikšanā. Konkurences padomes tiesības sodīt nekādi neatrisinās jautājumus, par kuriem Latvijas Republika vai pašvaldība uzņemas politisku atbildību. Ja Latvijas meži īsteno intervences politiku koksnes tirgū nacionālajās interesēs, tad katram iedzīvotājam ir tiesības zināt šādas intervences pamatojumu.
5. Daļēji centralizēta pārvalde varētu tikt izmantota, ja valstij piederētu uzņēmumi, kuros dominē finanšu mērķi, bet ziņojumā minētie fakti par šādu situāciju neliecina. Arī jautājumi saistībā ar pašvaldību komercsabiedrību vadību ir labi risināmi esošā modeļa ietvaros.

Ģenerālsēkretāre

(paraksts*)

Mudīte Priede

Māris Pūķis 29197602
Andra Feldmane 29423295

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.